

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
November 20, 1997

Nr. 229

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 20, 1997

Konservatoriai nori didesnio rinkėjų aktyvumo

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) — Konservatoriai atmetė opozicijos priekaištus, neva Tėvynės sąjunga siekia kuo mažesnio rinkėjų aktyvumo, ir tai aiškina rinkimo štabo techninių darbuotojų klaidą.

LDDP vadas Česlovas Juršėnas šią savaitę citavo Vytauto Landsbergio rinkimų štabo parengtą lankstinuką, kur tiems, kas nemėgsta V. Landsbergio, siūloma „geriau apskritai neiti balsuoti“.

Visuotinė manoma, kad konservatorių ar Vytauto Landsbergio šalininkai per rinkimus nuolat esti aktyvesni už kitas grupes, ir aplamai nedidelis rinkėjų aktyvumas padidina dešiniųjų kandidatų galimybes.

Tėvynės Sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja Rasa Rastauskienė spaudos konferencijoje trečiadienį tvirtino, kad V. Landsbergio rinkimų štabas „siekia ir sieks, kad pi-

liečiai būtų aktyvūs ir ateitų balsuoti“, gerai pažindami kandidatus ir gerai išstudijavę, kokias politines nuostatas kandidatai rengiasi įgyvendinti.

Anksčiau opozicijos atstovai cituotus rinkimų štabo lankstinuko teiginius R. Rastauskienė aiškino kaip „nesusi-pratimą ir klaidą“. „Tą klaidą prisiima techniniai rinkimų štabo darbuotojai, kurie, nesuderinę nei su štabu, nei su kandidatu, išspausdino tekstus, neatitinkančius bendros politinės štabo nuostatos“, pažymėjo ji ir priminė, kad pats V. Landsbergis jau anksčiau atsirišo nuo šių teiginių.

„Tai nevykęs štabo techninių darbuotojų bandymas dirbti savarankiškai. Tą klaidą taisome ir kategoriškai atmetame mintis, neva konservatoriai nenorėtų, kad žmonės ateitų balsuoti“, teigė R. Rastauskienė.

Seimo etikos ir procedūrų komisija tik sudaro „darbo išpūdį“

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) — Kandidatas į prezidentus Kazys Bobelis kritikuoja Seimo etikos ir procedūrų komisijos veiklą, teigdamas, kad ji ėmėsi savotiškos diktatūros ir savo veiksmams varžo kai kurių Seimo narių veiklą.

„Pastaruoju metu ši komisija peržengė savo darbo ribas, kompetenciją ir daro pareiškimus, kurie įžeidžia ir užgautina Seimo narius, jų teises bei kišasi ne į savo reikalus“, Seimo narys sakė spaudoje konferencijoje trečiadienį.

K. Bobelio vertinimu, „gėda ir juokinga“ yra tai, kad pastaruoju metu Seimo etikos ir procedūrų komisija iš parlamentarų „kaip iš pradžios mokyklos mokinių“ ėmė reikalau-

ti pasiaiškinimo, kodėl jie nedalyvavo Seimo posėdžiuose, ir už tai grasina trečdaliu sumažinti algas. „Tai yra cirkas ir žmogaus teisių pažeidimas. Seimo narys yra atsakingas tiesiogiai tik savo rinkėjams“, teigė jis, pasitebedamas, kad parlamentaras Seimo posėdžių gali klausytis ir savo kabinetu, o prireikus, — greitai atvykti balsuoti.

K. Bobelis rėmėsi ir Konstitucija, kuri, pasak jo, nenurodo, kad parlamentaram Seimo posėdžiuose turi sėdėti visą laiką.

Jo vertinimu, ši komisija buvo neteisi, kai kritikavo Seimo narių Vytauto Čepo ir Aloyzo Sakalo veiksmus, kai jie laikinai Seimo komisijai, tiriančiai Vytauto Landsbergio galimą bendradarbiavimą su KGB, perdavė buvusius KGB darbuotojų liudijimus.

Kandidatas į prezidentus spejo, kad komisija, kritikuo-dama parlamentarų veiklą, tik nori pateisinti savo egzistavimą ir neturi „ką nors svarbesnio daryti“.

Kazys Bobelis sukritikavo ir sveikatos apsaugos ministro Juozo Galdiko vykdomą reformą, apgailestaudamas, kad Seimas nepareiškė nepasitikėjimo ministru.

Jo manymu, įgyvendinant sveikatos apsaugos reformą, profilaktinei ir gydomajai medicinai skiriamos minimalios lėšos, o reabilitacinė medicina yra „skandalingai finansškai apribota“.

K. Bobelis tvirtino, kad sveikatos apsaugos finansavimo sistemoje „viskas suplakta į vieną mišrainę“ ir nėra griežtai nustatyta, kaip turi būti skiriamos lėšos. Jo skaičiavimais, iš šiais metais sveikatos apsaugai skirtų lėšų daugiau kaip du trečdaliai buvo skirti administracinėms išlaidoms ir biurokratinių įstaigų išlaidoms.

K. Bobelis ragino atsakyti sveikatos reformos politizavimui, „nes visi ligoniai, ar jie konservatoriai, ar socialdemokratai, serga vienodai“.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas (kairėje), apsilankęs pas Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių, įteikia jam vitražinį paveikslą su Vilniaus atvaizdu. (Elta)

Valstybės vadovas atsisveikino su kardinolu

Vilnius, lapkričio 18 d. (Elta) — Antradienį Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių jo namuose Kaune ap-lankė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Pasitinkant Lietuvos prezidentą, kardinolui aktyviai sužibo ašaros: Jo Eminencija teigė apgailestaujantis, jog tai paskutinis susitikimas su A. Brazausku, esančiu prezidento pareigose.

77 metų kardinolas pareiškė, kad prezidentui savo pagarbą ir meilę, padėkojo už jo veiklą vienijant tautą nelengvu valstybės atkūrimo laikotarpiu. „Budamas savo pareigose nesistengėte pakenkti, o tik padėti Bažnyčiai. Jums vado-

vaujant ji nebuvo persekiojama“, teigė Jo Eminencija kardinolas V. Sladkevičius.

Šiltus padėkos žodžius savo ruožtu tarė ir A. Brazauskas, ypač aukštai įvertinęs kardinolo veiklą sovietų okupacijos metais. „Tuomet buvo ypač sunku vadovauti Bažnyčiai. Net užsieniečių stebina tai, jog nelengvu metu Lietuvoje pavyko išsaugoti 600 maldos namų“, teigė valstybės vado-

Susitikimo metu pasikeista atminimo dovanomis. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas Jo Eminencijai įteikė vitražinį paveikslėlį su Vilniaus atvaizdu, o kardinolas Vincentas Sladkevičius padovanavo gintarinį Švč. Mergelės Marijos paveikslą.

Kardinolo nedžiugina prezidento rinkimų dvasia

„Priešrinkiminė kampanija dėl kandidatų į šį postą priešškumo veikia liūdina negu džiugina. Gana ryškus vienų noras skaudinti kitus, todėl kandidatams vertėtų peržiūrėti savo laikyseną konkurentų atžvilgiu“, antradienį po susitikimo su prezidentu Algirdu Brazausku, teigė Eltai Jo Eminencija Kardinolas Vincentas Sladkevičius.

Aukšto Lietuvos Katalikų Bažnyčios dvasininko nuomone, Bažnyčia, kad nepakenktų gerų tikslų siekiantiems žmonėms, prezidento rinkimų kovoje turėtų vengti savo žodžio. Anot V. Sladkevičiaus, kiekvienas kandidatas „kalba už ir apie save“.

Žolinę ir genocido dieną norima skelbti atmintinomis

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Seimas ketina atmintinių dienų sąrašą papildyti katalikų rugpjūčio 15-ąją švenčiamą Žolinę bei birželio 15-ąją minima sovietų vykdyto genocido pradžios data.

Seimas bendru sutarimu ketvirtadienį nutarė svarstyti šį klausimą komitetuose ir frakcijose.

Sąrašo papildymo projektą pristatė Seimo kancleris Jurgis Razma informavo, kad paskelbti atmintina diena Švenčiausios Mergelės Marijos emimo į dangų — Žolinės diena — parlamento paprašė Lietuvos Vyskupu konferencija. Ji argumentavo, kad tai iš-

tiesų yra Lietuvoje žinoma ir mėgstama šventė, be to, valstybine švente ji jau pripažinta Italijoje ir Prancūzijoje.

J. Razma nesutiko su kai kurių Seimo narių replikomis, kad valstybės mastu minėtoms vertėtų paskelbti ir, pvz., pravoslavų ar kitų Lietuvoje nedraudžiamų religijų šventes. Anot kanclerio, apie 70 proc. Lietuvos gyventojų apklausose teigia esą katalikai.

Be jau birželio 14-ąją žymimos Gedulo ir vilties dienos minėti dar ir birželio 15-ąją — Okupacijos ir genocido dieną reikėtų dėl to, kad lietuvių tremtį sovietai pradėjo naktį iš birželio 14-osios į 15-ąją. Abi šios dienos yra vienodai svarbios, o minint plačiau, galima išsamiau nagrinėti tragišką istoriją, mano J. Razma.

Minėtina data paskelbti lapkričio 30-ąją — Mazosios Lietuvos savanoriško prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos akto dieną pasiūlė Nacionalinės partijos „Jaunoji Lietuva“ vadas parlamentaras Stanislovas Buškevičius. Jo projektas taip pat bus svarstomas frakcijose, tačiau jau posėdžiu salėje pasigirdo nemažai komentarų, kad toks žingsnis taptų akibrokštu tarp Lietuvos politikos normoms.

„Esu įsitikinęs, kad būsiu įregistruotas kandidatu“, teigė jis.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Ženeva-Paryžius. Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov trečiadienį pareiškė, kad „daug tikisi“ iš anksčiau ketvirtadienio rytą Ženevoje numatomo surengti keturšalio susitikimo dėl Irako krizės sureguliuojimo. J. Primakov antradienį Maskvoje susitiko su Irako premjero pavaduotoju Tareq Aziz. Trečiadienio vakarą į Ženevą turi atvykti JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright, dėl susitikimo nutraukusi savo viešnagę Indijoje. JAV, Rusijos, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrų derybose Ženevoje bus svarstomi trys esminiai konflikto klausimai: pirmasis — susijęs su Jungtinių Tautų programos „nafta už maistą“ pagerinimu, antrasis — įvertinti, kaip Irakas laikosi JT nutarimų dėl masinio naikinimo ginklo sunaikinimo, trečiasis — siekti susitarimo dėl reikalavimų Bagdadui, kuriuos įvykdžius, Irakui būtų atšauktos dar 1990 metais įvestos sankcijos.

Jeruzalė. Po Irako grasinimų apšaudyti Izraelį cheminiu ginklu užtaisytioms raketomis penkis kartus padaugejo Izraelio piliečių, apsirūpinusių dujokaukėmis, pranešė Izraelio kariuomenė. Nepaisydami vyriausybės garantijų, kad nesutariamai tarp Bagdado ir Vašingtono nekeliama grėsmė Izraeliui, daugiau nei 10,000 įbaugintų piliečių kasdien apgula paskirytoms punktu. Iki JAV ir Bagdado konfrontacijos pradžios šiuos punktus kasdien krepdavosi apie 2,000 izraeliečių. Anot saugumo tarnybų, Irakas prieš Izraelį vis dar gali panaudoti raketą „Scud“, pajėgias nešti kovines galvutes su cheminiu ar bakteriologiniu ginklu.

Kairas. Egipto prezidentas Hosni Mubarak antradienį pranešė, jog atsisakė didesnio užsienio reikalų ministro Hassan el Alf, tokį sprendimą padaręs po žudynių Luxore, kur islamu ekstremistų grupuotė nužudė daugiau kaip 60 užsienio turistų. Luxoro prokuratūros darbuotojai apkaltino vietinę policiją „neatleistinu aplaidumu“ ir nesugebėjimu apsaugoti turistus, lankiusius šventyklą. Vidaus reikalų ministras atsisakė, prižastimi nurodė silpną apsaugą gausiai turistų lankomoje vietovėje.

Varsuva. NATO pletimas bus viena pigiausių ir labiausiai apsimokančių operacijų pakto istorijoje, interviu, išspausdintame lenkų savaitraštyje „Wprost“, sako NATO generalinis sekretorius Javier Solana. Pasak jo, „trijų Vidurio Europos valstybių priėmimas į Šiaurės Atlanto sąjungą užtikrins Europai politinį pastovumą naujoje, strategiškai labai svarbioje teritorijoje, o politinio nepastovumo kaštai yra labai dideli“. Kaip pavyzdį J. Solana nurodė taikos pajėgų išlaikymo Bosnijoje kaštus. Pasak NATO vadovo, bus trys grupės kaštų: lėšos, kurias turės mokėti naujai priimtos valstybės, lėšos visoms NATO narėms ir tai, ką turės sumokėti atskiros narės. „Jau šiandien aišku, kad Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos išlaidos bus žymiai mažesnės, nei joms savarankiškai priėmus sprendimus dėl kariuomenių modernizavimo“, sakė J. Solana.

Lvovas, Ukraina. Baigdama aštuonių dienų vizitą po buvusios Sovietų Sąjungos respublikas, JAV prezidento žmona Hillary Rodham Clinton antradienį paskelbė apie Baltųjų Romų ir Jungtinių Tautų rengiamą kampaniją prieš moterų prostituciją. „Tai žmogaus teisių pažeidimas, nes moterimis prekiaujama, jas perka ir parduoda kaip prostitutes. Mes norime padėti moterims, kurios galbūt atsidūrė pavojuje“, sakė ji Lvovo Operos teatre, kur susirinko apie 1,000 žmonių, ir tai buvo pirmą kartą vizito metu pasakyta kalba žmogaus teisių klausimu.

Helsinkis. Rusija negali sutrukdyti Baltijos valstybėms įstoti į NATO ir nenoromis turės susitaikyti su jų neišvengiamu naryste, mano Rusijos politikos apžvalgininkas Andrej Fiodorov. „Rusija nežino būdo ir neturi priemonių tam sutrukdyti. Mes gerbiame Baltijos valstybių nepriklausomybę ir jų teisę rinktis saugumo institucijas. Žinoma, mes pareiškime neigiamą savo požiūrį, nutaisytime nepatenkinti miną, tačiau to nesustabdysime, nes dabar esame realistai“, sakė jis.

Maskva džiūgauja dėl politinių amnestijų Baltijos valstybėse

Maskva, lapkričio 19 d. (BNS) — Tiit Madisson amnestija Estijoje ir Alfred Rubik paleidimas iš kalėjimo pirma laiko Latvijoje rodo, kad siekiamos įstoti į Europos ir Šiaurės Atlanto struktūras Baltijos valstybės ieško politinių kompromisų su Vakarų ir Rusijos teisių gynimo organizacijomis, trečiadienį teigia laikraštis „Izvestija“.

T. Madisson, kaip ir A. Rubik, buvo nuteisti „už mėginimą jėga pakeisti valstybės santvarką“, tačiau šių „disidentų“ politinės pažiūros visiškai priešingos, pabrėžia laikraštis.

Nacionalinės nepriklausomybės partijos steigėjas, „labiausiai pagarsėjęs estų nacionalistas“, kaip jį vadina laikraštis, T. Madisson, programiniame veikalė „Estijos ateitis“ išdėstė savo kraštutines

dešiniausias tezes ir „planus įvesti karinę diktatūrą“.

Laikraštis pažymi, kad Lietuvos valdžia, skirtingai nuo kaimyninių Baltijos valstybių, neskuba paleisti Mykolo Burokevičiaus ir Juozo Jermalavičiaus, kurie dabar teisiams už antivalstybinio sąmokslą organizavimą.

Prisimindami 1991 metų sausio įvykius Vilniuje, Vakarų ir Rusijos teisių gynėjai neužstoja Lietuvos komunistų taip aktyviai, kaip esto ir latvių, sako laikraštis.

KALENDORIUS

Lapkričio 20 d.: Feliksas, Viskantas, Jovydas, Vaidvilas, 1882 m. gimė politikas Ernestas Galvanuskas.

Lapkričio 21 d.: Švč. Mergelės Marijos paaukojimas; Gelgudas, Dainė, Galius.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŠVIESUS KULTŪRINIS ŽIBURYS SUSPINDĖJO DETROITŲ ŽIDINY

Lapkričio 7 d. vakare Dievo Apvaizdos parapijos patalpose susirinko gražus knygos mylėtojų būrelis į Mažvydianos parodos atidarymą.

Mokyklos patalpose gražiai išdėlioti eksponatai, sukabinti ant pastovų, sustatytų eilute iš abiejų pusių traukė atsilankiusių dėmesį. Tai perspaudinti Martyno Mažvydo „Katekizmo“ lapai, nuotraukos, seni leidiniai, išveidų rašytojų Vokietijoje išleistų Mažvydo 400 metų sukakties proga viršeliai, laikraščių bei žurnalų puslapiai.

Šį didelį darbą atliko Silvija Vėlavicienė, Mažvydo bibliotekos Vilniuje lituanistikos skyriaus vedėja. Ji labai įdomiai ir išsamiai paaiškino apie šią parodą ir jos tikslus.

Prof. Domas Kaunas, Vilniaus universiteto Knygotyros katedros vedėjas, papasakojo apie Martyno Mažvydo raštų atsiradimą ir kitų anų laikų lietuvių autorių knygas, kurios buvo rašomos ne lietuvių kalba (daugiausia lotynų, gudų) ir buvo išleistos dar anksčiau.

Liūdai Rugieniėnė padėkojus prelegentams, dar ilgokai visi šnekėdavosi, apžiūrino šią labai vertingą ir įdomią parodą, turėjo galimybę artiau susipažinti su svečiais iš Vilniaus. Šeštadienį jie lankėsi „Žiburio“ lituanistinėje mokykloje. Susitiko su vyresniųjų klasių mokiniais, supažindino juos su Mažvydo raštais ir bendrai kalbėjo apie lietuviškos knygos vertinimą ir svarbą. Abiems svečiams mokyklos jaunimas paliko gerą įspūdį.

Sekmadienį per šv. Mišias, aukotas kun. Aloyzo Volskio, taip pat prisiminta apie Martyną Mažvydą. Mūsų mažieji vaikūčiai nešė prie altoriaus Mažvydo „Katekizmą“, M. Tvarausko žodyną, gražų Mažvydo minėjimų plakatą ir žvakutes.

Vėliau, salėje, pamatėm ant scenos išdėstytą tą pačią parodą. Prie sienos ant stalų buvo gražiai išdėstytos Detroito gyvenusių rašytojų knygos. Salės gale staliukas su senoviškomis retomis knygomis, kurias sunėšė detroitiečiai. Prie jo kitas staliukas kur buvo galima išgyti knygų apie Mažvydą, taip pat ir juostelių bei CD, kuriose išpūdingai įrašytos Mažvydo giesmės. Malonu buvo ir rankas paimti specialiai Detroito minėjimui išleista graži programa.

Minėjimas buvo pradėtas kun. Aloyzo Volskio invokacija. Žodį tarė viso šio renginio organizatorė JAV Lietuvių Bendruomenės Michigano apygardos pirmininkė Liūda Rugieniėnė. Ji prisiminė rašytojus bei žurnalistus gyvenusius Detroito, kurių jau daug nebėra gyvųjų tarpe.

Programą pravedė Paulius Jankus. Buvo perskaitytas sveikinimas Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio, Pirmosios lietuviškos knygos 450-ties metų sukakties minėjimo valstybinės komisijos pirmininko.

Čia prof. Domas Kaunas vėl įdomiai ir išsamiai papasakojo apie pirmos lietuviškos knygos atsiradimą. Apie autorius Martyno Mažvydo gyvenimą daug žinių nėra, tik spėjama, kad jis gana vargingai gyveno.

Po jo kalbėjo Silvija Vėlavicienė apie parodą ir jos reikšmę mūsų rašytinės kalbos istorijai. Ragino siūsti knygas ir spaudą Mažvydo valstybinei bibliotekai. Ši biblioteka dalijasi knygomis su visos Lietuvos bibliotekomis, nes mažesniuose miesteliuose bibliotekos gana skurdžios, tačiau žmonės labai domisi išveidų rašytojų veikalais bei spauda.

Mūsų tarpe buvo pagerbtas M. Tvarausko žodyno, išleisto 1875 m., o dabar perspausdino Vilniuje, mecenatas Gediminas Balanda. Prof. Kaunas jam įteikė Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakties medažį, sukurta dailininko Petro Repšio, ir M. Tvarausko žodyną.

JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės pirmininkė Nijolė Zelwinder visiems nuoširdžiai padėjo ir prelegentams įteikusi baltų gėlių puokštes, pakvietė pasivažinti ir pabendrauti su svečiais.

Detroito visuomenė laukia daugiau tokių kultūrinių pagiedrulių.

Irena Alantienė

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė vyks sekmadienį, lapkričio 30 d. Pamaldos Šv. Antano parapijos bažnyčioje bus aukojamos už žuvusius, ginant Lietuvos laisvę. Mišių metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Organizacijos prašomos Mišiose dalyvauti su savo vėliavomis. Po Mišių, parapijos salėje vyks akademija, kurioje kalbės žurnalistas Stasys Garliauskas. Minėjimą rengia Savanoriai kūrėjai, ramovėnai, birutietės, Stasio Butkaus šaulių kuopa ir „Svrytu-krio“ jūros šaulių kuopa. Visuomenė kvietiama minėjime dalyvauti.

BLYNŲ PUSRYČIAI

Sekmadienį, lapkričio 30 diena, Šv. Antano parapijos šeimininkės keps obuolinius blynus po 9 val. r. ir 10:30 val. r. šv. Mišių. Šv. Antano bažnyčia yra Vernor gatvėje, kampas 25-tos gatvės. Laukiame ir kviečiame visi parapijiečiai, jų draugai ir neseniai iš Lietuvos atvykusieji, gyvenantieji Detroito lietuvių telkinio apylinkėse.

ESAT KVIEČIAMSI SUTIKTI NAUJUOSIUS METUS

Jau keletą metų iš eilės Šv. Antano parapijos salėje ruošiamas Naujų Metų sutikimas. Numatoma ir šiais metais rengti 1998 metų sutikimą, jei atsiras pakankamai norinčių dalyvauti. Todėl visi norintieji dalyvauti prašomi pranešti Šv. Antano parapijos moterims sekmadieniais ruošiančioms kavą.

KALĖDINĖS KORTELĖS

Šv. Antano parapijoje, sekmadieniais, po Mišių galima išgyti kalėdinių kortelių pas Eleną Čizauskienę. Eleną Čizauskienę galima pasiekti telefonu 313-554-1361.

SPAUDOS KIOSKAS

Dievo Apvaizdos parapijoje, po Mišių (sekmadieniais) veikia spaudos kioskas, kuriame galima išgyti lietuviškų knygų, muzikos įrašų ir sveikintinio kortelių. Spaudos kioską veda Vita Neverauskienė. Vitą

Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjų grupės vadovai su Lietuvos krepšinininkų vadovais. Iš k. Lydija Ringienė, Valentinas Knapkis, Ligija Tautkuvienė, dr. Janina Čekuoliene, Lietuvos moterų krepšinio lygos gen. sekret. Vidas Vrubickas, Frank Zapolis ir Saulius Samulevičius. Lietuvos krepšinio fed. gen. sekretorius.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIAI – TARPTAUTINĖSE KREPŠINIO VARŽYBOSE

Indianos Calumet Purdue universitetas gerokas dvi savaites reklamavo lapkričio 2 d. rengiamas merginų ir vyrų krepšinio komandų varžybas su Lietuvos merginų rinktine bei Klaipėdos terminalo komanda „Neptūnas“. Buvo smalsu pamatyti tautiečius čia, JAV, „pasirgti“ už juos. Ypač malonu, kad mums, Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupei, buvo patikėta ypatinga misija – pasveikinti atvykusius žaidėjus bei supažindinti publiką, kiek leido trumpas, pertraukos tarp pasirodymų, kad tautos meną rodytume ki-tiems, kad supažindintume platesnį publikos ratą su savo veikla, o svarbiausia, kad jaunimo laisvalaikis būtų prasmingesnis šiame, didelių pagundų, mieste...

Visų mūsų – Frank Zapolio – grupės direktoriaus, Lydijos Ringienės – mokytojos bei mano – choreografas, pastangomis studentų grupė tobulėja ir auga. Vyksta šokėjų kaita, beveik kiekviename koncerte būna kam nors „premjera“. Džiaugiamės, kad šokėjai noriai ateina ir mes jiems atiduodame savo širdį bei žinias. Niekada nevelu išjungti ir panorusiems šokti kartu. Studentų grupė repetuoja kiekvieną sekmadienį Čikagos Jaunimo centre 12 val. dieną. Jauniai repetuoja Lemonte, PL centre trečiadieniais nuo 7:30 v.v., o vaikai – nuo 6:30 v.v.

Pabaigai reiktų dar parašyti, kad jau gavome laišką iš Purdue universiteto sporto departamento direktoriaus John Frenđ, kuris nuoširdžiai dėkoja mūsų grupei „už tokį įspūdingą pasirodymą“. J. Frenđ jau keletą kartų yra buvęs Lietuvoje, gerai pažįsta Lietuvos krepšinio sportininkus. Jis buvo šio turnyro organizatorius, jis ir pakvietė Lietuvos vyčius.

Ligija Tautkuvienė

VERTINAMA „PAGALBA LIETUVAI“ DARBAI IR ŠALPA

Lietuvos Vyčių organizacijos padalinys, „Pagalba Lietuvai“ susilaukė padėkos laiškų iš Lietuvos.

E. Montvilienė, Vilkaviškio vyskupijos Carito vedėja, rašo: „Mes esame labai dėkingi užsienio geradariams Lietuvos Vyčiams ir „Pagalba Lietuvai“, kurių dėka dar turime ką dalinti, turime vaistų, taip reikalingų Lietuvos žmonėms“.

Vilniaus arkivyskupijos metropolitas Audrys Juozas Bačkis, pareiškė: „Nuo-

širdžiai dėkojame Jums ir Lietuvos Vyčiams už 1,000 dol., kuriuos skyrėte Vilniaus kunigų seminarijos statybai. Seminarijos auklėtiniai meldžiasi už savo geradarius, kurių aukų dėka kyla naujoji Vilniaus seminarija, kurios mes labai visi laukiame, nes jau nebetelpame senojoje. Tegloboja ir tesaugo Jus Dievas, kad savo gerais darbais padėtumėte augti ir stiprėti Jo bažnyčiai“.

Seselė pranciškietė Dolorita Butkutė, Šv. Klaros slaugos ligoninė, Utenoje, rašo: „Esame begaliniai dėkingi už milžinišką pagalbą mums ir visiems ligoniams. Jūsų dosnumas ir pasiaukojimas mūsų mirštantiesiems ligoniams ir sergantiems niekuomet nebus užmirštas. Žinokite, kad jūsų organizacija padarė tikrą skirtumą mūsų vargstantiems žmonėms. Teilaimina Jus Dievas!“

Dr. Elva Marčiulionienė, direktorė Carito diagnostinio centro Kaune, rašo: „Diagnostinio centro ir Kauno Carito ligonių vardu dėkojame už neseniai gautą vaistų siuntą. Su Jūsų ir Carito pastangomis, galime daug padėti ligoniams gauti medicininę pagalbą“.

R. Baranauskienė, direktorė Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, pareiškė: „Dėkojame už humanitarinę pagalbą. Gydytojai ir ligoniai prisimena Jūsų dosnumą ir gailėstingumą“. Virginija Ladietienė, Šiaulių labdaros centro vedėja, rašo: „Esame dėkingi už Jūsų medicininę pagalbą. Norime pareikšti mūsų gilią padėką už Jūsų nuolatinę paramą mūsų vargstantiems Šiaulių miestelyje“.

Seselė Jonė Zofija Budrytė, Lietuvos šv. Kazimiero seserys Kaune, rašo: „Nuoširdžiausias aciu už vaistus ir penkias ligonių lovas, kurias gavome per Šv. Klaros ligoninę, Utenoje. Pasidaliname vaistus su kitų kongregacijų vienuolėmis ir žmonėmis.“

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitatvinaui už gautas prenumeratas nesutviamai. Aną DRAUGO prie kiekvieno skaittyto adreso, gavus iš jo mokesti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant užsieni			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpelis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimėlis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

LIETUVOS VYČIŲ 102 KUOPOS ŽINUTĖS

Lapkričio 17 d. vyko 102 kuopos mėnesinis susirinkimas Šv. Antano parapijos patalpose, Detroito. Buvo išrinkta nauja valdyba. Naujos 1997-98 m. valdybos sudėtis: pirmininkas – Ričardas Strakšys; I vicepir. – John Stanievich; II vicepir. – Joe Stark; III vicepir. – Lawrence Hofner; sekretorė – Patricia Zyren; finansų sekretorė – Theresa Shea; korespondencijos sekretorė – Merri Hofner; izdininkas – Michael Shea; kultūros reikalams – Donna Stanievich; Lietuvos reikalų – William Zager; ritualų komitetas – Donna Bunikis ir Teresa Medonis; „Vyčio“ korespondentai – Donna Bunikis, Theresa Medonis ir William Zager; patikėtinė – Dela Zyren. Sveikiname naują valdybą ir linkime jiems sėkmingų ir darbinių metų!

Regina Juškaitė-Švobienė

KAUNAS RUOŠIASI XXI ŠIMTMEČIUI

Kauno valdzia pristatė ruošiamą forumą, kuriuo tikisi pritraukti daugiau vyriausybės dėmesio miesto problemoms.

Forumo „Kaunas XXI išvakarėse“ tikslas – paskatinti Kauno visuomenę aktyviau įsiliesti į miesto puoselėjimo programą, nubrėžti jo plėtros gaires ir suburti Kauno dinamiška raida suinteresuotus asmenis. Pasak Kauno miesto mero Henriko Tamulio, forumas sieks didesnio vyriausybės, Seimo dėmesio miesto problemoms. (BNS)

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kaibame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W.95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

ARAS ŽILOBAS, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjai šoka Purdue universitete.

Nuotr. Adomo Tautkaus

KODĖL RUSIJOJE ĮVYKO SPALIO REVOLIUCIJA?

ZENONAS PRŪSAS

Markso sukurtos komunizmo teorijos pagrindu yra miestų proletariato (fabrikų darbininkų) klasės kova prieš juos išnaudojančius buržuazus (fabrikų savininkus). Taigi, pagal Marksą, komunizmo revoliucija turėjo įvykti kuriame nors pramonės krašte, pavyzdžiui Anglijoje ar Vokietijoje, o ne ekonomiškai neišvystyusioje Rusijoje, kur vyravo žemės ūkis ir fabrikų darbininkai sudarė tik tarp 1 ir 1.5% krašto gyventojų. Kodėl taip atsitiko? Atrodo, kad šis klausimas taip sudomino Richard Pipes, vieną žymesniųjų Amerikos istorikų, kad jis tam pašventė beveik 50 savo gyvenimo metų. Jo pagrindinė istorinių tyrimų sritis buvo Rusijos revoliucija 1917 metais: jos sąlygos ir komunizmo išvirtinimo eiga. Pipes gimęs 1923 metais Lenkijoje, 1940 metais atvykęs į Ameriką ir 1943 metais tapęs piliečiu. Čia baigė istorijos mokslus su doktoratu iš Harvard universiteto ir vėliau ten profesoriauja, ir dabar tebeprofesoriauja.

Jis yra parašęs 11 knygų Rusijos komunizmo klausimais, tarp kurių žinomiausia yra „The Russian Revolution“, išleista 1990 metais. Paskutinė šių knygų yra pati ploniausia — tik 84 puslapiai, pavadinta „The Why's of the Russian Revolution“, 1997 metais išleista Vintage-Random House leidyklos. Čia jis bando susumuoti ne tik 10 savo anksčiau išleistų knygų, bet daugelį straipsnių ir paskaitų, skaitytų įvairiomis progomis, pavyzdžiui, priimant keletą garbės doktoratų iš kitų universitetų.

Kai daugelis Amerikos istorikų, rašydami apie Rusijos komunizmo eksperimentą, rėmėsi daugiau sovietų istorikų veikalais bei Sovietų Sąjungos valdžios patvirtintais dokumentais, Pipes bene pirmasis bandė įrodyti, kad sovietų istorikų pateiktas paskutinių laikų istorijos mokslas buvo tik sovietinės propagandos šaka ir todėl yra labai nepatikimas, nes buvo dominuojamas komunistų partijos ideologinių organų. Šie paprastai istorinius faktus ir interpretavimą sugebėdavo taip pristatyti, kad visuomet sutiktų su partijos tuolaikine linija. Dėl to Pipes buvo labai puolamas Amerikos kairesniosios pakraipos istorikų.

Tad kodėl ši komunistinė revoliucija įvyko Rusijoje, o ne kuriame nors Vakarų krašte? Vienu svarbesniųjų veiksnių Pipes laiko tai, kad vakariečiai visuomet labiau gerbė

nuosavybės teisę, negu rusai. Vakariečiai ji visada atrodė šventa: valdžios kam nors atėmimas nuosavybės, kad ją pasilaikytų ar kam nors atiduotų, buvo laikomas neleistinu dalyku. O pas rusus, valdžiusius didelius žemės plotus, dar iš klajoklių laikų buvo užsilaikiusi galvosena, kad žemė, miškai ir kiti gamtos turtai yra Dievo ir todėl turi priklausyti ne kuriam individui, o visiems žmonėms. Taigi, žemių atėmimas iš dvarininkų, ar iš „kulakų“, rusui atrodė kaip teisingas veiksmas.

Kitas veiksnys, prisidėjęs prie šios revoliucijos įvykdyto, buvo tai, kad, skirtingai nuo vakariečių, rusai neturėjo patirties su feodalinėmis santvarkomis, dar išlikdavo žemesnės pakopos, ir dėl to paprastai nebūdavo suirutėję. O pas rusus viskas buvo sukonzentruota į vieną žmogų — carą. Visi nutarimai, susiję su valstybe, buvo daromi caro ir jo biurokratijos. Pašalinus carą 1917 metais, kilo visiška suirutė (tas pats pasikartojė ir 1991 metais).

1917 metais ta suirutė pasinaudojo nedidele, bet gerai organizuota komunistų partija. Juk tuo metu bolševikai tarp radikalųjų Rusijos partijų didumu buvo tik trečioje vietoje, žemiau, negu socialistai radikalai ir menševikai. Todėl bolševikai išgalėjo tik jau ne dėl jų didelio populiarumo. Taip pat būtų netikslu tvirtinti, kad tai buvo darbininkų klasės revoliucija: 1917 metais komunistų partijai priklausė tik truputį daugiau, negu 5% pramonės darbininkų. Pagal Trockį, iš 150 milijonų Rusijos gyventojų, tuo metu spalio mėnesio įvykiuose dalyvavo tik tarp 25,000 ir 30,000 Rusijos žmonių. Todėl Pipes ir klausia: ar net iš viso nebūtų tiksliau tuos įvykius vadinti tik paprastu valdžios pagrobimu, perversmu ar coup d'état, pasitaikius labai palankioms sąlygoms? Tuo metu net pats Leninas dar tebesislapstė nuo Kerenskio policijos, nes savo prigimtimi jis buvęs didelis bailys. Perversmas buvo įvykdytas naktį be kraujo praliejimo, kada Petrapilis tebe miegojo. Sargybiniams, saugantiems paštą, telegrafo bei telefonų centrinės ir vyriausią kariuomenės štabą, tik buvo pasakytą, kad jie gali eiti namo. Nebuvo jokio pasipriešinimo. Anksčiau buvusieji caro žiemoniai, kur buvo susirinkę Kerenskio ministrai,

New Jersey valstijoje vykusioje „Export '97“ parodoje LR garbės generalinė konsule Ingrida Bublione atstovavo Lietuvai. Kartu su ja nuotraukoje (iš kairės) lenkų konsulas Ireneusz Wrzesniewski ir LR generalinis konsulas New York'e dr. Petras Anusas.

4-oji LIETUVOS AKLŪJŲ MALDOS DIENA

buvo paimti irgi be pasipriešinimo, ir rytojaus dieną gyvenimas grįžo į normalias vėzes. Bolševikai 1917 metų lapkričio mėnesį skubiai pravedė rinkimus dėl konstitucinio parlamento, bet, kai jie gavo tik 24% balsų, o balsų daugumą gavo socialistai revoliucionieriai ir menševikai, išvaikė šį parlamentą. Opozicija buvo pasyvi, nes galvojo, kad jie, gavę daugiausia balsų, anksčiau ar vėliau bolševikų bus pakviesti į vyriausybę. Jie klydo: Leninas įvedė totalitarinį režimą, paremtą teroru.

Pipes taip pat išsklaido mitą, kad Leninas buvęs „geras“ komunistas, tik Stalinas buvęs „blogas“. Pagal Pipes, buvo „abu labu tokiu“. Iš visų jo artimųjų bendradarbių Leninas labiausiai vertinęs Staliną, nes jį laikė ne tik geru revoliucionieriumi, bet ir geru administratoriumi. Kiti, pavyzdžiui, Trockis ar Bukarinai, buvę tik revoliucionieriai, bet neturėję supratimo, ką reikėtų daryti, paėmus valdžią, ir neturėję nei noro, nei gebumų biurokratiniam darbui. Leninas miręs labai nusivylęs tik kad neįvyko jo svajonės dėl pasaulinės komunizmo revoliucijos. Ji vėliau per prievartą buvo įbruktą tik rytinei bei centro Europai, Antrajam pasauliniam karui pasibaigus.

Pipes mano, kad Leninui komunizmo išgalėjimas Vakarų Europoje gal buvo svarbiau, negu jo įgyvendinimas Rusijoje. Kada komunizmas Rusijoje vos laikėsi ant kojų, Leninas per Kominterną, sukurta 1919 metais, labai daug pastangų ir lėšų skyrė darbininkų riaušių sukėlimui Vokietijoje, Austrijoje, Vengrijo-

je, Čekoslovakijoje, net tolimame Irane. Iki mirties vis laukė visuotinio proletariato klasės sukilimo. Naivios svajonės neišpildė nei Leninui, nei vėliau Stalinui, nei jų palydėjams. Vakarų darbininkai nenorėjo revoliucijų, jie tik siekė evoliucinių pakeitimų savo gerovei pakelti.

Glaustai apibūdinamas fondo veikla, mons. J. Antanavičius sako, kad organizacija savo lėšomis leidžia knygas, dovanoja akliams ir silpnaregiams sakramentalijas, bendrauja su aklių chorų „Vilnius“, organizuoja Kučių vakarienes neigaliesiems ir pan. Fondą remia Vokietijos, Austrijos ir kitų šalių aklieji. Iš Lietuvos, kaip apgailėstas, paramos beveik nesusilaukiama.

4-oji aklių ir silpnaregių maldos diena prasidėjo šv. Mišiomis Šiaulių Šv. Petro ir Povilo katedroje. Šis miestas šiemet pasirinktas norint padėkoti Dievui už didelę dovaną — Šiaulių vyskupijos įsteigimą. Per šv. Mišias, kurias aukėjo vysk. E. Bartulis ir mons. J. Antanavičius, melstasi už visus — gyvus ir mirusius — akluosius, už tuos, kurie jais rūpinasi bei juos remia.

Per pamokslą vyskupas paminėjo, jog Šiaulių katedroje pirmąkart susirinko tokia daugybė aklių ir jų palydovų. „Jūs esate daug laimingesni už tūkstančius reginčių, bet neturinių amžinojo regėjimo malonės, kurie matydami nemato, girdėdami negirdi“. Eikime šiuo gyvenimo keliu garbingai, kad galėtume visi susirinkti Viešpaties namuose, nes fizinė neregystė žemėje — smulkmena palyginti su amžinąja laime, kuri nesibaigs niekada“, — kalbėjo ganytojas. Vysk. E. Bartulis pašventino kryžius, ant kurio iškaltas užrašas: „Viešpatie, kad regėčiau Lietuvos aklią“. Baigiantis šv. Mišioms mons. J. Antanavičius pranešė, jog šventasis Tėvas suteikė ypatingą apaštališkąjį palaiminimą Lietuvos katalikiškojo Prano Daunio fondo akliams remti paminklui Juozapui Antanavičiui ir visiems, šventiems 4-ąją aklių maldos dieną.

Po Mišių aklieji ir silpnaregiai vyko į Kryžių kalną, aplankė netoli Šiaulių esančius Naisius, kur iki 1941 metų veikė vienintelė Lietuvos aklių prieglauda.

BŽ, 1997, Nr. 18

siandosiu žodžiais, a.a. Leono Baltrūno, pasakytais Kaune 1989 m. per 50 m. krepšinio jubiliejų.

„Jei norite būti tokie laimingi ir taip pagerbti, kaip aš esu šiandien, žaiskite krepšinį, lauko tenisą ir dirbkite su jaunimu“.

DABAR... Jau 7 metai, džiaugiamės Floridos saule ir Atlanto vandenyną, lietuvių telkiniu. Čia venkia choras, čia ruošiami koncertai ir įvairiausi renginiai. Choro dirigentas yra neuilstantis muz. Antanas Skridulis, tas pats, kurs prieš 50 metų grojo Muencheno stoviklių kopoltyoje per mudviejų jungtuves. Joana neturi kada nuobodžiauti: dalyvauja chore, visuomeninėje veikloje, žuvauja, retkarčiais dar „padaužo“ teniso kamuoliuką. O svecių, svecių... iš viso pasaulio kraštų! Jie visi žino jos vai-

singumą ir talentą virtuvėje. Per tuos 7 metus reikėjo ne kartą aplankyti vaikus ir vaikicius. Keturis kartus keliavome į Lietuvą — 1991, 1993 ir 1995 į žaidynes, o šiais metais be raketės ir šipareigijimų, tik ilgiau pabūti su gimimėmis ir draugais. Šalia tu kelionių dar pernai pavasarį keliavome į Prancūziją, į mano buvusio krepšinininko dukters vestuves.

Tik dabar matau, kad pensijos metuose mažiau laiko, negu buvo gyvenant ir dirbant Čikagoje. Ypač, kai dar beveik kas rytą kalbėjus sporto telegose; prisidėjo golfas, o juk dar bandau išmokti prižiūrėti gėles ir vaismedžius. (Nemanau, kad išmoksiu...). Todėl, tiek metų kalbėjus sporto telegose, turėjau atsisakyti. Tik retkarčiais beparašau į „Draugo“ sporto skyrių, o juk rašydavau, net redagavau.

Danutė Bindokienė

Reikia saugotis ne tik cholesterolio

Mums gydytojai, įskaitant ir uolūji „Draugo“ bendradarbi dr. Joną Adomavičių, nuolat į galvas kala patarimus apie sveiką mitybą ir perspėja, kad pasisaugotume maisto, kenkiančio širdžiai ar kitiems organams. Tačiau vis dažniau žiniasklaidoje pasirodo ir kito pobūdžio perspėjimai: ne vien cholesterolis ant pietų stalo pavojingas.

Tai iš vienu, tai iš kitur daug kartų per metus, ypač vasarą, pranešama, kad vėl pasitaikė susirgimų (kartais ir mirčių), apsinuodijus netinkamai paruoštu ar bakterijomis užkrėstu maistu. Kad gamintojai atsaukia iš parduotuvių ir restoranų mėsos bei kitokių maisto produktus, nes nuo jų jau kažkas susirgo, taip pat kone kasdieninis reiškinys. O ant šviežios mėsos įpakavimų užrašai perspėja, kad reikia imtis ypatingų atsargumo priemonių ir laikytis griežtų higienos reikalavimų.

Tie perspėjimai ir bauginimai vis dėlto stipriai paveikia žmones. Reakcija, galima sakyti, yra dvejopa: vieni tik nuvoja ranka ir vartoja mėsos ar kitus maisto gaminius, nesimdamami jokių specialių apsaugos priemonių; kiti tiesiog fanatiškai bijo susirgti ir griebsi kraštutinumų.

Nepaisant, kad JAV-se maisto produktai yra galbūt sveikiausi ir švariausiai pagaminami kaip bet kuriame kitame pasaulyje krašte, bet ir čia kasmet maistu apsinuodija apie 81 milijonas žmonių, o iš apsinuodijusių daugiau kaip 9,000 miršta. Gydomo ir su apsinuodijimu susietos įvairios kitos išlaidos kasmet sudaro iki 22 milijardų dolerių. Žinoma, kiekvieną kartą, kai pasitaiko daugiau užsikrėtimų vienoje vietoje, žinia-sklaida duoda jiems tiek demesio, kad ir tolimiausiame valstybės kampelyje žmonės pradeda įtartinau žiūrėti į kasdien vartojamą maistą, o federalinė valdžia besimant susilaukia kaltinimų, kad nepakankamai rūpinasi savo gyventojų sveikata.

Valstybinė Maisto ir vaistų apsaugos įstaiga šiuo metu turi apie 700 inspektorių, kurių pareiga patikrinti ne tik 53,000 krašte esančių įvairiausių maisto gamyklų, bet ir importuojamus iš kitur produktus. O jie įvežami kone iš viso pasaulio. Amerikiečių skonis jau taip išlepintas, kad jie ir giliausia žiema nori šviežių uogų, daržovių, vaisių. Kad patenkintų pirkejų

reikius, prekybininkai ir restoranų verslu užsiimantys stengiasi šviežių produktų ieškoti užsienyje. Vien iš kaimyninės Meksikos dabar įvežama kone 4 milijardai svarų vaisių, uogų ir daržovių kasmet. Ne visus šiuos produktus spejka pasienio inspektoriai patikrinti, ne visuomet jų auginimas ar surinkimas laukuose atitinka JAV standartus.

Nors užsikrėsti E. coli ar įvairiomis salmonella bakterijų rūšimis galima ir nuo uogų, ir nuo salotų, ir nuo daugybės kitų šviežių produktų, ypač daug susirgimų atsitinka nuo mėsos, o dabar tvirtinama, kad iki 80 procentų švietosios bei kitos paukštienos yra užkrėsta bakterijomis. Tačiau eiliniam vartotojui, ruošiančiam maistą savo virtuvėje, per daug dėl to jaudintis neverta. Siek tiek pastangų gaminant, gali apsaugoti nuo mažo vidurių su-negalavimo ar net didesnio nemalonumo. Svarbiausia yra svara ir temperatūra, verdant arba kepat. Bakterijos geriausiai veisiasi, kuomet maisto temperatūra yra tarp 40 ir 140 laipsnių F. Jeigu gaminamas paukštienos patiekalas pasiekia 180 laipsnių F, jokia bakterija neišsiks gyva.

Artėjant Padėkos dienai, daugelis dairosi į tradicinį valgį — kalakutą, vienok kasmet iki 8 milijonų žmonių šiame krašte suseraga nuo netinkamai paruoštų kalakutienos, o apie 800 net miršta. Kai kas dar vis mėgaujasi tradiciniu gerimu, paruoštu su nevirtais kiaušiniais, nuo ko taip pat atsitinka daug susirgimų. Kyla klausimas: kodėl dabar tiek daug užkrėstų mėsos produktų, kai dar prieš porą dešimtmečių buvę tik reti atvejai?

Sveikatos apsaugos įstaigos tuos užkrėtimus tiria ir aiškina, kad didžiausią kaltę dalį reikia skirti gyvulių ir paukščių auginimo, kurie į federalinę valdžią beįsiviliavę produktų, o be to, tuoj griebiasi antibiotikų, jeigu tik pasirodo kokio negalavimo ženklai tvartuose. Bakterijos labai greitai prisitaiko, tampa atsparios net stipriausioms antibiotikų rūšims, todėl mėsą užkrėtimai neužmušami. Kai reikia gydyti apsikrėtusius žmones, tie patys antibiotikai yra jau visiškai neveiksmingi. Nuolat ieškoma naujų, vis stipresnių vaistų, nuolat ir bakterijos darosi atsparios. Tad kol kas geriausia apsauga — budrumas.

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS
(Tęsinys)

60

Netrukus po to, toje pačioje aikštėje vyrų (40 m. grupės) dvejetas finalas, kuriame žaidė sūnus Rolandas su G. Remeikiu iš Kauno. Abu žaidė pasigerėtinai ir aukso medalių laimėjo užtikrintai. Po rungtynių tuoj į aikštę atsukubėjo Joana ir apkabino sūnų ir mane, abu su aukso medaliais. Tuoj prie mūsų prisijungė Gracijus Remeikis su mama ir dukrele. Kokie džiaugsmingi ir neužmirštami momentai.

Bet tenisas dar nesibaigė. Dar dalyvavau dvejetas varžybose su Ramoju Liubertu iš Kauno, bet 55 m. amžiaus grupėje. Čia, žinoma, 20 m. amžiaus skirtumas savo pa-

darė; turėjome pasitenkinti bronzos medaliu.

Teniso varžybos buvo užbaigtos šauniu pokylių jacht-klube prie Kauno marių. Linksmos ir šoko teniso jaunimas, kai staiga šokių muzika buvo sustabdyta. Po kelių sveikinimų prabilo Lietuvos teniso federacijos atstovas:

„Šių žaidynių garbės viešnia yra Veronika Ščiukauskaitė iš New Yorko. Ji buvo Lietuvos teniso čempionė, nenugalėta per 12 metų. Ir ji yra mūsų tarpe“. Veronika buvo iškvietta į sceną ir apdovanota gražia prisiminimo dovana.

„Mūsų tarpe yra ir kitas teniso veteranas, — tęsė savo kalbą federacijos atstovas, —

jis prieš kelias dienas uždegė žaidynių aukurą, dalyvavo viso žaidynės ir teniso varžybose laimėjo 8 medalius: 3 aukso, 4 sidabro ir 1 bronzos, tai Vytautas Grybauskas...“

Man buvo įteiktas gražus trofėjus. Padėkojau organizatoriams, teniso federacijai, savo dvejetai partneriui Liubertui už 2 medalius ir visai Lietuvai už tokią puikią šventę ir pagerimą. Pridūriau truputį apie Veroniką, kad ji po karo Vokietijoje skynė pergales prieš prancūzes ir šveičares, kad vėliau New York'e ji laimėjo ir Š. Amerikos lietuvių pirmenybes ir pagaliau kiek 50 metų padėjo Vytiui Gerulčiui iškilti. Dar turėjau malonumą su ja pašukti garbės valską.

Niekada nesvajojau ir nesapnavau, kad savo sportinio gyvenimo pabaigoje sulauksiu tokių malonių, įspodungų ir neužmirštamų momentų. Pa-

Šiandieniniai Vytauto Grybauskos užsimojimai

„JAV LIETUVIAI UŽ LANDSBERGĮ“ KOMITETAS PLEČIA VEIKLĄ

Ankstyvą šių metų rudenį Amerikos lietuviai sukūrė naują visuomeninį komitetą „JAV lietuviai už Landsbergį“. Šio komiteto pagrindinis darbas – telkti lietuvių visuomenę paremti prof. Vytauto Landsbergio kandidatūrą į Lietuvos prezidentus. Į komitetą garbės pirmininkais sutiko įeiti žymūs ir garbingi asmenys: poetas Bernardas Brazdionis, aktorė Rūta Lee-Kilmontė, rašytojas-publicistas Vytautas Volertas ir dr. Albina Prunskienė. Veikiančiosios tarybos pirmininku paskirtas žinomas visuomenės veikėjas Albinas Markevičius. Į tarybą įtraukti 20 aktyviausių visuomenės veikėjų nuo rytinės Amerikos pakrantės iki Ramiojo vandenyno.

Darbo valdyba, sudaryta iš Aloyzo Pečiulio, Vytauto Vidugirio, Zinos Markevičiūtės ir Astos Budginienės – nutarė rinkimų kampaniją pradėti nedelsiant. Vienbalsiai buvo nutarta pasinaudoti „Lietuvių dienų“ renginiu Šv. Kazimiero parapijoje. Šis gražiausias ir gausiausias visoje Kalifornijoje lietuvių suėjimas, vykstantis spalio mėnesio pradžioje, sutelkia tūkstančius lietuvių iš tolimų apylinkių. Vien „Lietuvių dienose“ buvo surinkta daugiau nei 500 asmenų, remiančių Vytautą Landsbergį, parašų.

Komiteto kreipimasis bei V. Landsbergio nuotrauka su buvusiu Amerikos prezidentu Ronald Reagan buvo įdėti į „Lietuvių dienų“ programą.

Spalio 18 dieną, Lietuvos Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui švenčiant savo 65 metų sukaktį, komitetas jį pasveikino: „Džiaugiamės ir didžiujame turedami Jus, pasaulyje žinomą ir aukštai vertinamą politiką, kurio balsas daug lemia kuriant Tėvynės ateitį. Neabejojame Jūsų sugebėjimu vesti Lietuvą į pirmąjį pasaulio valstybių tarpą ir sudaryti sąlygas visiems žmonėms geriau ir turtingiau gyventi“. Sveikinimą išspausdino didžioji Lietuvos spauda – „Valstiečių laikraštis“ ir „Lietuvos aidas“.

Sužinojęs, kad į Los Angeles atvyksta Gražina Landsbergienė, komitetas išsiuntė pakvietimus visuomenės nariams. Gražus būrys svečių susirinko Julijos ir Emilio Sinkių sodyboje Santa Monicoje. Į viešnią kreipėsi šeimininkas Emilis Sinkys, tardamas, kad Lietuva seniai beturėjusi tokią žymią asmenybę, kaip Vytautas Landsbergis. Savo kalboje E. Sinkys priminė, kad Landsbergis yra kilęs iš labai atsidavusių ir pasitarnavusių lietuvių šeimos. Jis yra žymus Lietuvos architekto Vytauto Landsbergio-Zemkalnio sūnus, o taip pat lietuvių literatūrinės kalbos patriarcho Jono Jablonskio vaikaitis. E. Sinkys išsakė savo didelę pagarbą, pažymėdamas, kad Vytautas Landsbergis aukojęs savo gyvybę Lietuvai mirtino pavojaus akivaizdoje todėl, kad tik taip jis suprato savo pareigą tėvynei. Jei priešas būtų pradėjęs trauktyti tankais tūkstantinę minią prie Parlamento rūmų, kaip prie televizijos bokšto, pirmasis būtų žuvęs Vytautas Landsbergis. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas. „Už visų didžiųjų istorijos vyrų pečių visada stovėjo moteris, šeimai, jiems, istorija vairavusiems vyrams, buvo daug lengviau atlikti pareigą, kai jautė

artimiausio asmens paramą. Todėl mes šiandien džiaugiamės, kad Jūs, pirmoji savo vyro darbų vertintoja ir padėėja, esate mūsų tarpe ir savo akimis matote, ką remia ir už ką balsuoja Amerikos lietuviai“, – pabaigė savo kalbą E. Sinkys. Poetas Bernardas Brazdionis, aktorė Rūta Lee-Kilmontė, rašytojas-publicistas Vytautas Volertas ir dr. Albina Prunskienė. Veikiančiosios tarybos pirmininku paskirtas žinomas visuomenės veikėjas Albinas Markevičius. Į tarybą įtraukti 20 aktyviausių visuomenės veikėjų nuo rytinės Amerikos pakrantės iki Ramiojo vandenyno.

Gražina Landsbergienė nuoširdžiai padėjo vaišingiems šeiminiškams, visiems susirinkusiems ir apskritai išėjęs lietuviams už tą neapsakomai didelę moralinę ir materialinę pagalbą. Ji labai asmeniškai papasakojo, kad su savo vyru Vytautu jie yra kartu jau 40 metų, nuo tos minutės, kai ji grįžo iš Sibiro tremties. Jie išaugino dukrą ir sūnų, dabar padeda vaikams auginti 8 vaikaičius. Užtikrinu, kad Vytautas Landsbergis, kol gyvas bus, kovos ne tik, kad jų vaikaičiams, bet ir visai tautai nereiktų išgyventi neapsakomų tremties kančių.

G. Landsbergienės viešnagė Los Angeles tęsėsi savaitę ir buvo nepaprastai turininga. Ji susitiko su lietuvių jaunimu, su lietuvių radijo ir spaudos žurnalais, aplankė „Vaikų vilties“ gydomus Lietuvos vaikus, kuriuos globoja Dangulė Navickienė ir Ingrida Jodelienė. Reikia priminti, kad Gražina Lietuvoje vadovauja V. Landsbergio labdaros fondui, kuris šelpia per 200 vaikų su negalia. Porą dienų ji pabuvojo ir pailsėjo šilčiausioje Kalifornijos vietoje – Palm Desert. Paskutinį vakarą Los Angeles išklause nuostabų Berliozos, Šopeno ir Smetanos simfoninio orkestrą koncertu drauge su Brazdioniais ir komiteto nariais LA Muzikos centre.

Išvažiuodama iš Los Angeles, G. Landsbergienė išsivežė ne tik tvirtus ir gražius kaliforniečių linkėjimus Vytautui Landsbergiui, bet ir labai didelę materialinę paramą. Kalifornijos rėmėjai Vytauto Landsbergio rinkiminei kampanijai suaukojo beveik 60,000 dolerių.

Suruoštame susitikime su lietuvių spaudos atstovais, G. Landsbergienė kiekvienam padovanojo ką tik iš spaudos išėjusią Vytauto Landsbergio knygą „Lūžis prie Baltijos“ (Vilnius, 1997). Beveik paskutiniam puslapyje Vytautas Landsbergis aprašo savo nemirimą po 1992 metų rinkimų į Seimą nesėkmes, kai į valdžią sugrįžo buvę komunistai – LDDP. Jis rašo: „...mačiau ir nebaigtą nepriklausomybės

Gražinos Landsbergienės susitikimas su Los Angeles, CA lietuviais. Pirmoje eil. iš kairės: Emilis Sinkys, Gražina Landsbergienė, Janina Cekanaušienė, Julija Sinkienė, Bernardas Brazdionis; II eil.: Edmundas Arbas, (už jo) Algis Raulinaitis, Asta Budginienė, Lietuvos garbės gen. konsulas Los Angeles Vytautas Cekanauškas, Vytautas Vidugiris, Ale Rūta-Arbiene, Jonas Petronis, Kazys Karuza, Juozas Dženkaitis, Aloyzas Pečiulis ir Albinas Markevičius.

TARP MŪSŲ KALBANT PORTAS IR BRIDGEPORTAS V

Tikriausiai niekada nepamiršiu dienos, kuomet, pirmą kartą atvykęs į Čikagą ir užsukęs į Bridgeportą, senąją lietuvių ateivių „koloniją“, netikėtai sutikau ilgokai nematytą bičiulį. Pamenu, buvo vėlyvas šeštadienio rytas. Mūsų vaikštinėjome Halsted gatvę. Manasis bičiulis dažnai sveikinosi su praeinančiais žmonėmis. Jis sveikinosi senu, europietišku ipročiu, pakeldamas savo skrybėlę. Tą dieną man buvo nuostabu, kad čia tiek daug gyvena lietuvių. Turėčiau pridurti, kad drauge savotiškai džiaugiausi, kadangi man nereikėjo kilti skrybėlės. Aš buvau be kepturės, be skrybėlės.

Mudu pietavome lietuvių valgykloje. Man regis, kad jau tais laikais (1952 ar 1953 m.) ši valgykla vadinosi „Healthy Foods – Lithuanian Restaurant“. Tą dieną joje buvo daug žmonių, kurie tarpusavyje kalbėjosi lietuviškai. Čia susipažinau su prof. Tado Ivanausko įsūniu, kiniečių kilmės, bet užaugusiu ir išsilavinusiu Lietuvoje. Jis, pamenu „šveitė“ lietuviškus cepelinus, nevangdamas lietuvių kalbos. Kai kurie klientai dariesi, kraipydami galvomis. Ir

darba, kuriam gresia sugadinimas, gal net prazudymas. Mačiau bendraminčių viltis ir pastangas, būčiau jautėsi lyg pabėgėlis, sunkmečiu pasirinkęs asmeninį patogumą. Pasilikau politikoje.

Mes, užsienio lietuviai, pasitikime asmeniu, kuris be jokios atodairios tarnauja tautai pačiomis pavojingiausiomis valandomis. Toks vienintelis, mūsų akimis ir širdimis, kandidatas į Lietuvos prezidentus yra Vytautas Landsbergis. Mes tvirtai tikime, kad Vytauto Landsbergio aktyvus dalyvavimas politikoje užtikrina Lietuvai šviesesnę ateitį.

Regina Gasparonienė

kaipgi nesistebėsi, matydami aziatiškos išvaizdos vyrų, kalbant lietuviškai ir jam gardžiuojantis lietuvišku maistu.

Gerokai vėliau Bridgeporte susipažinau su vienu juodosios rasės jaunuoliu, kuris mėgdavo pasakyti, jog jis, girdi, esąs „juodas dipukas“. Šis vyrukas pramoko lietuviškai kalbėti, radęs prieglobstį, o paskui ir darba. Lietuvių išteigtoje, Halsted gatvėje veikioje ir dabar tebeveikiančioje „Progress Printing“.

Reikėtų nepamiršti ir Bridgeporte gyvenančių Lietuvos žydų, kurių daugumas vertėsi prekyba. Jų parduotuves lankydavo vietos lietuviai. Vieni su kitais susikalbėdavo lietuviškai.

Pagalčiau tenka pasakyti, kad čia, o ne kur nors kitur, susipažinau ir su Lietuvoje gimusiu Normanu Buršteinu, kuris Čikagos vidurmiestyje sekmingai vertėsi kailių prekyba. Jis daugelį metų artima bendravo su lietuviais.

Prieš porą savaitių, valgydamas lietuviškoje „Healthy Food“ valgykloje, ėmiau dairytis. Sakau, gal ko gero, pamatysiu kokį seniai matytą tautietį? Deja, nebuvo nei vieno. Valgyklos savininkė Gražina Bičiūnaitė sakė, kad kitataučiai mėgavęsi lietuvišku maistu. Sake, kad ir orui atšalus, kai kurie paprašo lietuviškų šaltibarščių, o šis patiekalas, kaip įprasta, tiekiamas tik orui sušilus. Valgykloje galima įsigyti Gražinos Bičiūnaitės knygą „Lithuanian Taste“. Čia platinamas ir žurnalas „Lithuanian Heritage“. Valgyklos sienos paduostos lietuvių dailininkų darbais, o truputėlį palpus aukštyn, galima apžiūrėti gan nemazą mūsų tautodailės rinkinį. Tačiau rinkinio pamatymas yra surištas su pinigine auka. Gauti pinigai skiriami

Lietuvos našlaičiams.

„Healthy Food“ yra bene paskutinė Bridgeporto lietuvių „tvirtovė“. Tiesa, kiek toliau nuo valgyklos dar veikia dail. Jono Kelečiaus „Jonas Sign Studio“. Sako, kad dar yra ir lietuviui priklausanti karcia. Tai turbūt ir viskas.

Išėjęs iš valgyklos, prazingsniau po Antano Olszevskio (Olsausko) statytus mūrinius namus. Prieš daug metų juose veikė „Lietuvos“ redakcija, knygų leidykla, bankas ir t.t. Dabar šiame name yra įsikūręs kitataučių kelionių biuras ir veikia dar kažkokios įstaigos. Eidamas Halsted gatvę, neiškenčiau nepasukęs į dešinę. Praejęs pro buvusius „Sandoros“ namus, priartėjau prie Lituanica Avenue. Čia negali nepastebėti tuščios aikštės, kurioje stovėjo lietuvių Šv. Jurgio bažnyčia. Stovinėdamas pagalvojau, kažin ar dabar šios apylinkės gyventojams yra žinoma, ką reiškia tas žodis Lituanica? Kazin, ar jiems žinoma, kad transatlantiniams lakinams Dariui ir Girenui žuvus, ši gatvė (buvusi Auburn Ave.) buvo pavadinta Lituanica Avenue? Ir tai buvo padaryta Marijos Zolpienės vadovautos Lietuvių Moterų piliečių lygos pastangomis.

Čia bestovint aiškiai matėsi spalvotas užrašas: „Lituanica Food Mart“. Si parduotuvė, Biciūnaitė sakė, kad kitataučiai mėgavęsi lietuvišku maistu. Sake, kad ir orui atšalus, kai kurie paprašo lietuviškų šaltibarščių, o šis patiekalas, kaip įprasta, tiekiamas tik orui sušilus. Valgykloje galima įsigyti Gražinos Bičiūnaitės knygą „Lithuanian Taste“. Čia platinamas ir žurnalas „Lithuanian Heritage“. Valgyklos sienos paduostos lietuvių dailininkų darbais, o truputėlį palpus aukštyn, galima apžiūrėti gan nemazą mūsų tautodailės rinkinį. Tačiau rinkinio pamatymas yra surištas su pinigine auka. Gauti pinigai skiriami

Bridgeporto lietuvių išsikurstė. Šv. Jurgio bažnyčia ir Lietuvių auditorija buvo nugriautos. Šv. Jurgio bažnyčios varpai dabar skamba Berčiūnuose, tevyneje Lietuvoje. O anadien, nuverstos Lietuvių auditorijos vietoje pastebėtos eglutės tikriausiai bus parduojamos. Tik vargu ar šiemet čia nupirkta viena eglutė bus lemta pasidabinti lietuviškais kalėdiniais papuošalais.

Petras Petrutis

* Lapkričio 5 d. prezidentui Algirdui Brazauskui skiriamuosius raštus įteikė pirmasis Peru ambasadorius Lietuvai Jose Emilio Romero Cevallos. Jis reziduoja Stokholme.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS [VEDIMAI]-PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SILDYTVUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

Naujai atvykusiems padedame susivarkyti "Soc.Sec.", vairavimo teises. Reikalai esant, už papildomą mokestį, galime klientus nuvežti į tas įstaigas ir parvežti namo. Padedame įsidarbinti. Skambinti Robertui: tel. 312-689-4458

LIETUVIŠKŲ LAUKO PRIEžiŪROS DARBŲ (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., leidimo darbininkas, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 (valanda). Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiama pigus butas - \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

Needed: 4 ladies to take care of older people. You must speak English \$75-\$120 per day. Please call: 1-414-783-2615

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

OMEGA KONECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4345 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas vertui.

TRANSPAK

TRANSPAK
Įstaiga bus atidaryta
KETVIRTADIENIAIS iki 8 val. vakaro
Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.
Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.
50 sv. maisto produktų \$98.- Šventinis \$39.-
Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meilūnienė
Tel.: d. (813)360-9881, n. (813) 360-1364.
TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

NATO GENERALINIS SEKRETORIUS DR. TAVIER SOLANA SU KALIFORNIJOS LIETUVIAIS AKTYVISTAIS

Šių metų spalio 16 d. Kalifornijoje apsilankė NATO generalinis sekretorius dr. Tavier Solana. Ta proga vakarieniškas metu jis kalbėjo Irving Marriotti viešbutyje, jam suaruoštam pagerbime. Jo kalbos tema buvo: „Ar NATO plėtimas yra naudingas JAV interesams?“

Jis savo kalboje nagrinėjo, kokia yra nauda ar žala JAV ir Europos valstybėms, plečiant NATO. Komentuodamas, kad dabar tebevykstantys debatai tarp JAV senato ir prezidento Clinton pasiūlymo, kad NATO būtų praplėsta, įjungiant Lenkiją, Vengriją ir Čekų respubliką, reprezentuoja labai svarbią naują JAV atsakomybę.

Ar šitas dabartinis naujas NATO praplėtimas atidarys duris ir kitoms Europos valstybėms, norintiems tapti NATO narėmis, pvz., Lietuvai, Latvijai, Estijai, Bulgarijai, Rumunijai, Slovakijai ir Slovėnijai, padarydamas visą Europą taikią, saugią ir demokratinę? Ar tiksliai suformuos naują „geležinę sieną“ 500 mylių toliau į Rytus?

Ar NATO jaučia pareigą Rytų Europai grąžinti ją iš ilgos ir žiaurios komunistinės prievartos atgal į laisvę? O ar praplėtimas NATO neužaliarimus Maskvą iki to taško, kad dabartinė reformatų valdžia bus pakeista kita, kuri vėl pastatys Rytinę Europą į rizikingą padėtį Rusijos atžvilgiu?

Dr. Solana šiais klausimais kalbėjo gan optimistiškai, bet ragino mus, JAV piliečius, įtakoti savo senatorius būti palankiems NATO išplėtimo pozicijai, nes tai yra naudinga ne tik Europos, bet taip pat ir

JAV saugumui bei pastovumui.

Pasinaudodama šia proga, Kalifornijos Etninė vykdomoji taryba, kurią sudaro Rytinių Europos etninių grupių atstovai ir kur lietuviams atstovauja Vytautas Vidugiris, tuojau po dr. Solano kalbos vakarieniškas metu įteikė jam tos organizacijos 1997 metais daugiausiai pasizymėjusio diplomato medalį (1997 Distinguished Statesman Medal) su atitinkamai paruoštu tekstu.

Tekste dėkojama už jo pastangas plėsti NATO, įtraukiant Lenkiją, Vengriją ir Čekų Respubliką, ir prašoma taip pat dėti visas pastangas kad Lietuva, Latvija, Estija, Slovakija, Slovėnija ir kitos valstybės siekiančios NATO, taip pat būtų priimtos artimiausiu laiku.

Toje iškilmingoje vakarieniškas metu lietuviams užsakė stalą ir turėjo progos ne tik klausyti mus dominancius klausimus, taip pat turėjo progą asmeniškai su dr. Solana susitikti ir pasikalbėti. Buvo malonu girdėti, kaip artimai dr. Solana yra susipažinęs su mūsų padėtimi ir kaip nuoširdžiai jis nori Lietuvai padėti istoti į NATO struktūrą.

Vytautas Vidugiris

* Skiriamuosius raštus Turkijos prezidentui Suleyman Demirel lapkričio 5 d. Ankaroje įteikė pirmoji Lietuvos ambasadorė Turkijoje Halina Kobeckaitė. Buvusi Lietuvos ambasadorė Taline 57 metų H. Kobeckaitė į šį postą paskirta spalio pradžioje. Iki šiol Lietuvą Turkijoje atstovavo Prahoje reziduojantis ambasadorius Jurgis Brėdikis.

Kalifornijos lietuviai su dr. Javier Solana, NATO generaliniu sekretorium. Iš kairės: Lietuva Maziukiene, Kalifornijos lietuvių respublikonų pirmininke, dr. Javier Solana, Vytautas Vidugiris, Kalifornijos Etninių grupių vykdomojo komiteto narys, Albinas Markevičius, „JAV lietuviai už Landsbergį“ tarybos pirmininkas.

X-jo MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO rengėjai

Meninę dalį atlieka:
aktorė Karilė Baltrušaitytė,
pianistai: Sonata ir Rokas Zubovai.

Bilietai gaunami:
„Seklyčioje“ Čikagoje,
simpoziumo registracijos metu
ir prie įėjimo.

maloniai kviečia Jus į
PIRMOS LIETUVIŠKOS KNYGOS AKADEMIJA
1997 m. lapkričio 28 d., penktadienį, 7:00 val. vakaro
ČIKAGOJE, JAUNIMO CENTRO DIDŽIOJOJE SALĖJE
Programoje: Prof. Zigmo Zinkevičiaus, Lietuvos Mokslo ir Švietimo ministro
paskaita: „450 metų lietuviškai knygai“.

DR. EDMUNDĄ DRUKTEINĮ PRISIMENANT

Dr. E. Drukteinis gimė 1916 metais Jungtinėse Amerikos Valstijose, Detroito. Edmundo tėvai po Pirmo pasaulinio karo grįžo į Lietuvą ir Telšių apylinkėje įsigijo gražų ūkį. Edmundas pradžioje domėjosi teologijos mokslais ir buvo įstojęs į kunigų seminariją Telšiuose, bet po vienu metų iš jos išstojo ir, baigęs gimnaziją, 1936 metais stojo aspirantu į Lietuvos Karo mokyklą, kurią 1937 metais baigė atsargos jaunesnio leitenanto laipsniu. Tais pačiais metais jis pradėjo studijuoti mediciną Vytauto Didžiojo universitete Kaune.

Dr. Edmundas Drukteinis.

Studijų metais Edmundas buvo darbus ir energingas studentas ir taip pat aktyvus atsargos karininkų „Ramovė“ Korp. korporantas. Komunistinės okupacijos metu Edmundas dirbo pogrindyje, buvo NKVD areštuotas ir kalintas Kauno kalėjime, iš kurio išėjo, tik bolševikams pasitraukus iš Lietuvos. Laimingai sutapimu jis nebuvo išvežtas, nes vežant iš kalėjimo į Rusiją, skubėdami bolševikai negalėjo atidaryti ir išlaužti jo kameros durų, todėl ten buvo kaliniai buvo palikti. Taip išliko ir Edmundas.

Baigęs medicinos studijas ir atlikęs stažą, 1943 metais pradėjo specializuotis dermatologijoje Universiteto klinikoje Kaune. 1944 metais buvo pasiūstas į Vienos universitetą studijuoti dermatologinėje klinikoje rentgeno spindulių pritaikymą odos ligų gydymui. Vėliau dirbo Erlango universiteto dermatologinėje klinikoje, būdamas tos klinikos vedėju, lygiagrečiai dirbdamas kaip civilinis gydytojas Amerikos Oro pajėgose (Air Force).

1949 metais atvykęs į JAV, pradžioje gyveno Brooklyn, NY, ir dirbo Peck Memorial ligoninėje gydytoju. Vėliau, išlaikęs medicinos praktikai egzaminus, 1951 metais persikėlė į Cincinnati, Ohio ir dar vėliau įsikūręs Daytono vertėsi bendra medicinos praktika. Sulaukęs 67 metų amžiaus, Edmundas išėjo į pensiją.

Būdamas pensijoje, persikėlė į Floridą. Pradžioje gyveno Palm Harbor, o vėliau St. Petersburg, kur, ištiktas širdies smūgio, spalio 25 dieną

jis mirė, sulaukęs 81 metų amžiaus. Palaidotas Putname, CT., seselių vienuolyno Dangaus Vartų kapinėse. Laidotuvės spalio 31 dieną prasidėjo šv. Mišiomis Šventos Marijos Apsireiškimo bažnyčioje. Mišias koncelebravo kunigai Antanas Nockūnas, Rapolas Krasauskas ir Antanas Diškevičius. Mirusio Edmundo gyvenimo kelią prisiminė Vladas Garsys, Ricardas Kontrimas, dr. Albertas Drukteinis, dr. Danielius Degėsys ir dr. Juozas Kriaučiūnas.

Vokietijoje Edmundas vedė dr. Aldoną Gudaitytę, su kuria gražiai išgyveno 53 metus ir išaugino du sūnus, Edmundą ir dr. Albertą. Dr. Edmundas buvo kruopštus ir pareigingas gydytojas. Be medicinos darbo, jis domėjosi ir kultūrinio gyvenimo apraiškėmis bei Ohio lietuvių gydytojų veikla. 1970-1971 metų laikotarpyje jis buvo Ohio lietuvių gydytojų draugijos pirmininkas. Taip pat buvo narys Katalikų Mokslo akademijos Dayton, Columbus — Žjdinio aktyvus narys. Be to, jis buvo nuosirdus lietuviškos spaudos rėmėjas. Edmundas buvo malonaus būdo, jautrus ir draugiškas asmuo, todėl jis buvo populiarus ir mėgstamas draugų bei pažįstamų tarpe. Jo mirtis kelia didelį liūdesį jo šeimai, giminėms ir draugams. Nuliūdusi liko žmona dr. Aldona, sūnūs dr. Albertas ir Edmundas, brolis Vytautas Lietuvoje, seserys Jadvyga Kontrimienė Kalifornijoje ir Genė Liaugaudienė New Jersey.

Danielius Degėsys

SMUIKININKĄ POVILĄ MATIUKĄ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

Kadangi man neteko Povilo Matiuko laidotuvių metu būti Čikagoje, trims mėnesiams prasilinkus aplankiau šeimą, kad galėčiau nors keliais žodžiais prisiminti jo gyvenimą.

Smuikininkas Povilas Matiukas mirė 1997 m. rugpjūčio 4 d. ir palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse, eilę metų ligi mirties šiltai globojamas mylimos žmonos Wandos ir sūnaus Petro. Buvo susirgęs Alzheimer liga, nors dėl įgimto malonaus būdo tai buvo sunkiau

pastebima. Per savo visą darbą gyvenimą kentėjęs širdies nereguliarumus, ypač Amerikoje turėjo darbo sunkumų. Reikėjo pragyvenimui priimti darbą, kuris ne visada derinosi su smuikininko specialybe. Čikagoje jį pažinojome, kaip kuklų tautietį, pagal solistą Vladą Baltrušaitį, niekad net reklamos nemėgusį menininką. O juk tai buvo kadaise vienas aukščiausių lygi pasiekusių lietuvių smuikininkų solistų!

Liepos 12 d. buvo sauleta

diena ir Matiukas su malonumu padėjo žmonai džiauti baltinius, kai pajuto krūtineje skausmus. Ligoninėje nustatyta masyvinis širdies priepuolis, bet ligonis greit atsigavo ir po dviejų savaitių grįžo namo. Dabar jau nebevalgė ir pasidarė piktokas net tiems, kurie norėjo jam padėti. Sugrįžus vel ligoninėn, jau širdis dirbo tik 50%, ir netrukus visai sustojo.

Kovo 5 d. Povilui Matiukui buvo suėję 85 metai. Prieš 9 metus Tautiniuose namuose šventęs auksinį vestuvių jubiliejų, viso šeimoje išgyveno 59 metus ir darniai sugyveno. Nepaisant Alzheimer ligos, savo gyvenimo palydovę visad atpažindavo ir iki pat mirties Wandute vadino. (Visai nenujačiau, kad toji Wandutė vokiečių kilmės, nes taip laisvai lietuviškai bekalbant!)

1934 m. baigęs Kauno valstybinę konservatoriją, tuo metu pašventęs kasdien po šešetą valandų savo instrumentui, ilgainiui pasisavino platų solinį repertuarą — Mozart, Brahms, Saint-Saens, Čaikovskio ir Sibelijaus smuiko koncertus ir kita tiek sonatų.

Konradas Kaveckas, recenzuodamas Kauno teatre įvykusį vieną ankstyvesnių Matiuko pasirodymų su Jeronimo Kačinsko diriguojamu jungtiniu Valstybinės operos ir Valstybinio radiofono orkestru, rašė: „Smuikininkas turi gražią techniką ir malonų toną. Jis groja jautriai ir neapleidamas nė vienos smulkmenos. Tai yra pažangiausias jaunosios kartos smuikininkas, kuris nesileidžia į kasdienybę, bet kyla ir progresuoja“. Užėjau vieną, nežinia iš kur, recenziją, parašytą nors ir lietuviškai, bet gotiškais raiškiais: „...Brahms smuiko koncerte, Op. 77, Povilas Matiukas užsirekomendavo kaip rimtai subrendęs smuikininkas, su jausmu išpildęs sunkų uždavinį“. O vokiečių kalba „Memeler Dampfboot“ apie tą patį 1935 m. balandžio mėn. koncertą rašydamas, iškelia Matiuko aiškias frazutes ir išlygintą grojimą, bet labiausiai geria jo atminties galią. Kitas vokiškas laikraštis atkreipė dėmesį į Matiuko „spindėjimą savo ramiu elegantišku stiliumi“ ir pranašavo, kad ateityje „būsime šio jauno menininko sugebėjimais nustebinti“ (bet net keliose recenzijose buvo jam linkima

Povilas Matiukas.

Mielam kolegai

A.†A.

aktoriui VITALIUI ŽUKAUSKUI

staiga mirus, mūsų gili užuojauta žmonai dr. MARIJAI ir sūnui ANTANUI netekus mylimo Vyro ir Tėvo.

Los Angeles Dramos Sambūris

A.†A.

DR. RIMUI VIENUŽIUI

mirus, jo žmoną JANULĘ ir jų visą šeimą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Alfa ir Vytautas Budrioniai
Vida Sabienė
Edvardas Lapas
Irena ir Mėcys Šilkaičiai

A.†A.

DR. RIMUI VIENUŽIUI

mirus, žmoną JANULĘ, sūnus VYTA, ANDRIŲ ir PAULIŲ širdingai užjaučiame ir kartu liūdime.

Amžinoji Šviesa tegul jam švietia.

Pranas ir Aldona Mažeikiai
Vytautas ir Danutė Mažeikiai

isigyti geriau rezonuojantį koncertinį instrumentą). Šį kartą J. Kačinskas dirigavo Klaipėdos operos orkestrą. Apie 1942 m., J. Pakalniui diriguojant Vilniaus Filharmoniją, Povilas Matiukas, drauge su savo jaunesniu broliu Pranu, atliko Bacho koncertą dviem smuikais. Recenzijoje vėl Povilas pristatomas kaip „kultūringas smuikininkas, turįs gerą techniką, neblogą toną ir gerai išlavintą dešinią ranką“. (Šį kartą apgailima jaunesniojo brolio smuiko kokybė).

Bet patikimiausias įvertinimas yra tas, kuris ateina iš kito žinomo smuikininko — Izidoriaus Vasyliūno: „Savo techniniais atsiekimais Povilas Matiukas yra vienas didžiausių, kokių tik Lietuva duoti pajėgė, smuikininkų. Jo stambi technika įgalina jį groti sunkiausių virtuozinių smuiko veikalus. Jo tono skaidrumas ir santūri vibracija padaro jį genialiu išpildytoju klasikines polifonines Haen-

del'io, Bach'o muzikos, kur transcendentinis pasaulis prazysta visu savo didingumu ir grožiu. Nemažiau didinga jam išėina Brahms'o kūryba, kur jis savo stambia ligi šurkštumo technika išgauna be galo plačias ir masyvias linijas“. Šias grojimo savybes Vasyliūnas iš vienos pusės priskiria Matiuko prigimčiai, o iš kitos pusės išvardina eilę garsių smuikininkų ir pedagogų, iš kurių tiesioginiai ar netiesioginiai sėmėsi žinių: L. Hajos, Hubay, Auer, Metz ir Kuhlmannkampf. „Pagaliau tremties žymią dalį P.M. išnaudojo, baigdamas garsiąją Salzburg konservatoriją — Mozarteuma (Theodor Mueller klasė, — FS) — davęs puikų užbaigiamąjį koncertą (Camille Saint-Saens, h-moll, Op.61-FS), sutiktą šiltais oficialių kritikų atsiliepimais Salzburgo spaudoje“. („Draugas“, 1951.V.19)

Nors Čikagoje paprašytas, Matiukas niekad neatsisakydavo smuiku papuošti programų, jubiliejų ir bažnytinių apeigų, vadovauti lietuvių styginiam kvartetui ir būti neprofesionalaus lietuvių styginio ansamblio koncertmeisteriu, jo tiesioginis darbas nebeleido jam reikiamai, kaip menininkui, pasirodyti, o bet kaip nenorėjo. Koks nuostolis Lietuvai, kad Povilas Matiukas buvo išblokštas iš savo tėvynės!

Laidotuvių koplyčioje nuskambejusi velionio paties igrota J. Massenet „Meditacija“. Labai gaila, kad savo dalyvavimu negalėjau pagerbti savo vaikystės smuiko mokytojo. Lai jam būna lengva Amerikos žeme!

Faustas Strolia

A.†A.

INŽ. ANTANAS ZAILSKAS

Gyveno Cicero, Illinois.

Po sunkios operacijos staiga mirė 1997 m. lapkričio 19 d., 6:30 val. ryto.

Gimė Lietuvoje, Mankūnų kaime, Miroslovo valsė. Alytaus apskrityje 1911 m. rugsėjo 26 d.

Buvo aktyvus Cicero Lietuvių bendruomenės valdybų narys, BALF'o darbuotojas, buvęs Amerikos Lietuvių Romos katalikų susivienijimo ilgametis 48-tos kuopos sekretorius.

Nuliūdę liko: žmona Teodora, dukra Aldona, sūnus Juozas Rimvydas su žmona Mary ir dukra Sara.

Pašarvotas Vance Funeral home, 1424 S. 50 Ave., Cicero, IL. Lankymo valandos penktadienį, lapkričio 21 d., nuo 2 val. p.p. iki 9 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 22 d. Iš laidojimo namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje 9:00 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po mišių bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserims, Putnam, CT.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona ir vaikai.

Laidotuvių direkt. J.Vance. Tel. 708-652-5245.

Mylimam Tėvui

A.†A.

INŽ. ANTANUI ZAILSKUI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame jo dukrą ALDONĄ ZAILSKAITĘ, ilgametę „Draugo“ bendradarbę ir buvusią redaktore.

„Draugo“ redakcija, administracija ir tarnautojai

Mūsų mielam Draugui

A.†A.

DR. RIMUI VIENUŽIUI

netikėtai apleidus šį pasaulį, gilaus liūdesio valandoj reiškiame nuosirdžiausią užuojautą jo žmonai JANINAI, sūnams ANDRIUI, PAULIUI, VYTAUTUI su šeimomis, broliui KĘSTUČIUI Lietuvoje, visiems giminėms ir artimiesiems ir dalinamės šiuo dideliu skausmu.

Jadvyga ir Domas Giedraičiai
Aldona ir Gedas Griniai
Emilija Kiaunienė
Marija ir Kurt Kuhlmanai
Jonas Kubilius
Audronė ir Vytautas Martinaičiai
Rūta ir Thom Milo
Grazina Petruilienė
Birutė ir Kazys Sekmakai
Nijolė Vengrienė
Roma ir Aleksas Zotovai

Brangiam draugui

Med. Gyd. RIMUI VIENUŽIUI

mirus, jo gyvenimo draugei žmonai JANULEI, sūnams VYTUI, PAULIUI, ANDRIUI ir jų šeimoms, broliui KĘSTUČIUI Lietuvoje giliausią užuojautą reiškiamo,

Vida Tumasonienė,
Eglė, Rimas, Saulė su šeimomis

